

3

Heinz Janisch, Olga Bansch: Požgečkati se ne moreš sam

Pri izvedbi delavnice uporabimo strategijo **Poslušam in naredim**, s katero urimo poslušanje in slišanje prebrane pravljice. Po naših izkušnjah je tako poslušanje celostno in udeležencem/-kam delavnice pomaga do boljšega razumevanja besedila.

SODELUJOČI/-e

- predšolski otroci (3–6 let),
- prva in deloma druga triada OŠ.

Število sodelujočih ni najpomembnejše. Pomembneje je, kako strategijo izvedemo.

CILJI

- spodbujanje uživanja v branju celotnega besedila,
- navajanje na pozorno poslušanje,
- poslušanje z razumevanjem,
- razumevanje in doživljanje dogajanja v besedilu,
- navajanje na upoštevanje navodil in delo po navodilih,
- prepoznavanje pomena kulturnih vezi in prevajalskega dela.

KAJ POTREBUJEMO ZA IZVEDBO

- slikanico Heinza Janischal *Požgečkati se ne moreš sam*,
- večji prostor, po katerem se bodo premikali otroci,
- pesem Nika Grafenauerja *Sam*.

ČAS, POTREBEN ZA IZVEDBO

30–45 minut

PREDNOSTI IN PASTI

Izvedba je zanimiva, če se otroci vživijo v besedilo in naredijo tisto, kar slišijo.

Težave nastanejo, če udeleženci/-ke ne prepoznajo kraja dogajanja, niso dovolj spretni/-e, ali če se jim vsebina ne zdi zanimiva.

IZVEDBA

1. Otroci sedijo v polkrogu. Najprej se **spoznamo**. Prosimo jih, da povedo svoje ime. Mi pa povemo, kakšno bi bilo njihovo ime v španščini, ali angleščini, ali nemščini.
2. Otrokom na kratko pojasnimo, kje se dogaja pravljica in da se v njej pojavi deček s prijatelji. Na začetku je precej osamljen, saj je bila pravljica napisana v času, ko smo se morali vsi držati bolj vsak zase. Da jo bomo bolje razumeli, bomo uvodoma **poslušali branje pesmi**, ki tudi govori o tem, kaj Pedenjped že zmore sam. Otroke prosimo, naj **vstanejo** vedno, ko v pesmi zaslišijo besedo »sam«.

Niko Grafenauer: *Sam* (iz zbirke *Pedenjped*)

Pedenjped se sam oblači,
sam počese in umije,
čevljičke si sam skrtači,
sam se s čepico pokrije.

Sam gre v širni dan na pot,
sam preudari kod in kam.
A čeprav je tak gospod,
svečke ne obriše sam.

3. Preberemo pravljico. Po branju naredimo kratek premor in udeležence/-ke vprašamo, kaj so si najbolj zapomnili/-e, kaj je nanje naredilo najgloblji vtis.
4. Pripravimo se na drugo glasno branje. Otroke prosimo, naj med ponovnim branjem pravljice postanejo literarni liki in literarne likinje, ki v njej nastopajo, in naredijo tisto, kar preberemo. Beremo počasi, razločno, a ne preveč izumetničeno. Gre za poslušanje, ne za dramatizacijo. Otroci med poslušanjem počnejo, kar slišijo in kar vidijo na ilustracijah.
5. Začnemo z branjem. Beremo počasi in razločno. Otroci med poslušanjem počnejo, kar slišijo in vidijo na ilustracijah.
6. Ko pravljico vnovič preberemo, se otroci zberejo v krogu, da se o pravljici še pogovorimo. Otrokom pustimo govoriti in izraziti njihovo mnenje. Ko povedo vse, kar so želeli, vprašamo še, ali se tudi sami ne morejo požgečkati. Vsak zase se poskušamo požgečkati. Nam bo uspelo? Če želimo delo nadaljevati, delavnico sklenemo z dejavnostjo iz poglavja **Več izzivov**.

ANALIZA IZVEDBE

Ker je pri izvedbi te strategije zelo pomembna naša iznajdljivost, premislimo, ali je bila izvedba dovolj spretna in so otroci v njej uživali. Premislimo, ali je bilo število sodelujočih otrok ustrezno.

VEČ IZZIVOV

Premislimo, česa vse ni mogoče početi sam/-a. Ali lahko sami pospravljamo? Znamo početi stvari, ki jih počne Pedenjped? Lahko sami beremo? Kdo nam pri branju pomaga, kdaj to počnemo in ali je skupno branje prijetno?

Postani most

Prevajalci/-ke po navadi prevajajo ali tolmačijo iz enega jezika v drug jezik, lahko tolmačijo tudi znake. Njihovo pomoč potrebujemo, ko jezika, v katerem je napisano besedilo ali v katerem nekdo govori, ne razumemo vsi. Za nekaj trenutkov lahko vsi postanemo prevajalci/-ke.

- Predstavljaš si, da delaš pozno v noč. Vse okoli tebe je v temi, prižgana je le luč na pisalni mizi, sobo osvetljuje svetloba z računalniškega zaslona. Kako delata prevajalka in prevajalec. Pokažimo!

- Predstavljaš si, da živiš med ljudmi, ki za govorjenje ne uporabljajo besed, ampak roke. Na obisk pride nekdo, ki govori z besedami. Razumeš ga samo ti. Kako bi njegove besede prevedel v govorico rok?

- Predstavljaš si, da živiš med ljudmi, ki za govorjenje ne uporabljajo besed, ampak noge. Na obisk pride nekdo, ki govori z besedami. Razumeš ga samo ti. Kako bi njegove besede prevedel v govorico nog?

- Predstavljaš si, da živiš med ljudmi, ki za govorjenje ne uporabljajo besed, ampak kimanje. Na obisk pride nekdo, ki govori z besedami. Razumeš ga samo ti. Kako bi njegove besede prevedel v govorico kimanja?

- Predstavljaš si, da živiš med ljudmi, ki za govorjenje ne uporabljajo besed, ampak odkimavanje. Na obisk pride nekdo, ki govori z besedami. Razumeš ga samo ti. Kako bi njegove besede prevedel v govorico odkimavanja?

- Si lahko tudi sam izmisliš posebno govorico, ki jo razumeš samo ti?

- Ti je bilo prevajanje všeč?

